

Verantwoord gebruik van generatieve AI in de Zorg

Dr. Bettine Pluut
Informatieveilig Gedrag in de Zorg

Informatieveilig
gedrag **in de zorg**

Platform voor de
InformatieSamenleving

4 april 2025

Programma

- Achtergrond en waarom
- Quiz
- Hulpmiddelen voor AI-chatbots
- In gesprek over samenwerking als sector

Enkele vragen aan jullie

Enkele vragen aan jullie

Wie is er:

- **Bestuurder/manager**
- **Innovatiemanager**
- **Expert informatieveiligheid**
- **ICT-adviseur**
- **CMIO/CNIO**
- **Anders**

Enkele vragen aan jullie

Ik maak mij zorgen over AI in de zorg

Of

Ik zie vooral kansen voor AI in de zorg

Enkele vragen aan jullie

Ik gebruik wekelijks AI in mijn werk

Enkele vragen aan jullie

**Wij communiceren naar
medewerkers welke AI-chatbots je
wel en niet mag gebruiken**

Waarom veilig omgaan met patiëntgegevens?

Voorkomen van
identiteitsdiefstal

Geen zorg meer
kunnen leveren

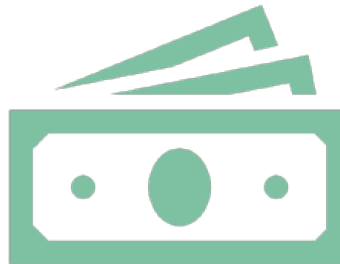
Chantage

Inbreuk op de privacy

Geen vertrouwen meer
in de zorginstelling

Financiële schade

Bedreiging

Programma Informatieveilig Gedrag in de Zorg

Informereren, inspireren en activeren

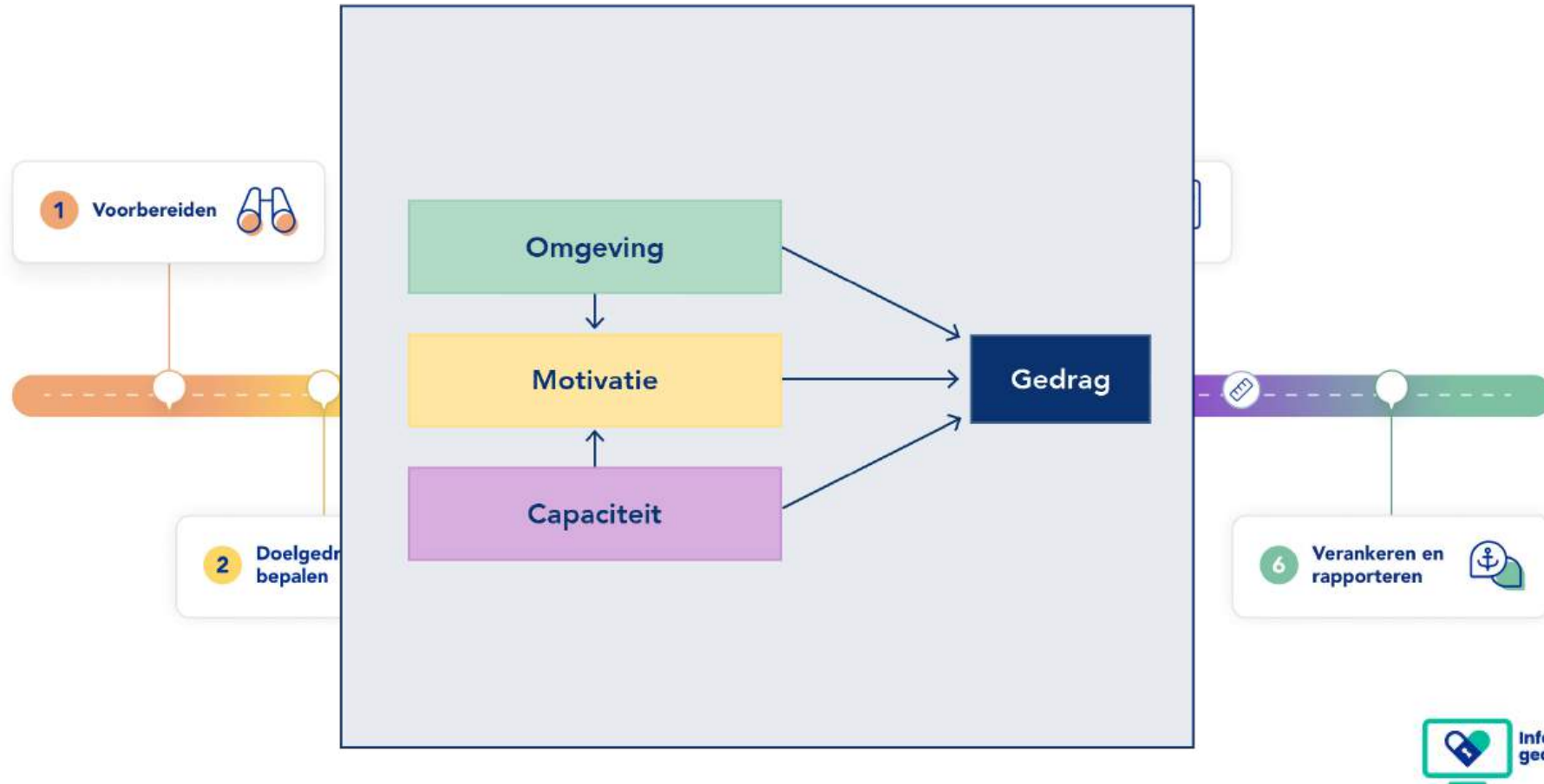

De gedragscomponent van veiligheid centraal

Gratis toegankelijke trainingen en hulpmiddelen

De Wegwijzer

Van Wegwijzer naar hulpmiddel

Uitgangspunten:

- Sámen een bruikbaar resultaat in drie bijeenkomsten
- Collectieve denkkraft voor gemeenschappelijk probleem
- Besluitvorming met deep democracy

Praktisch

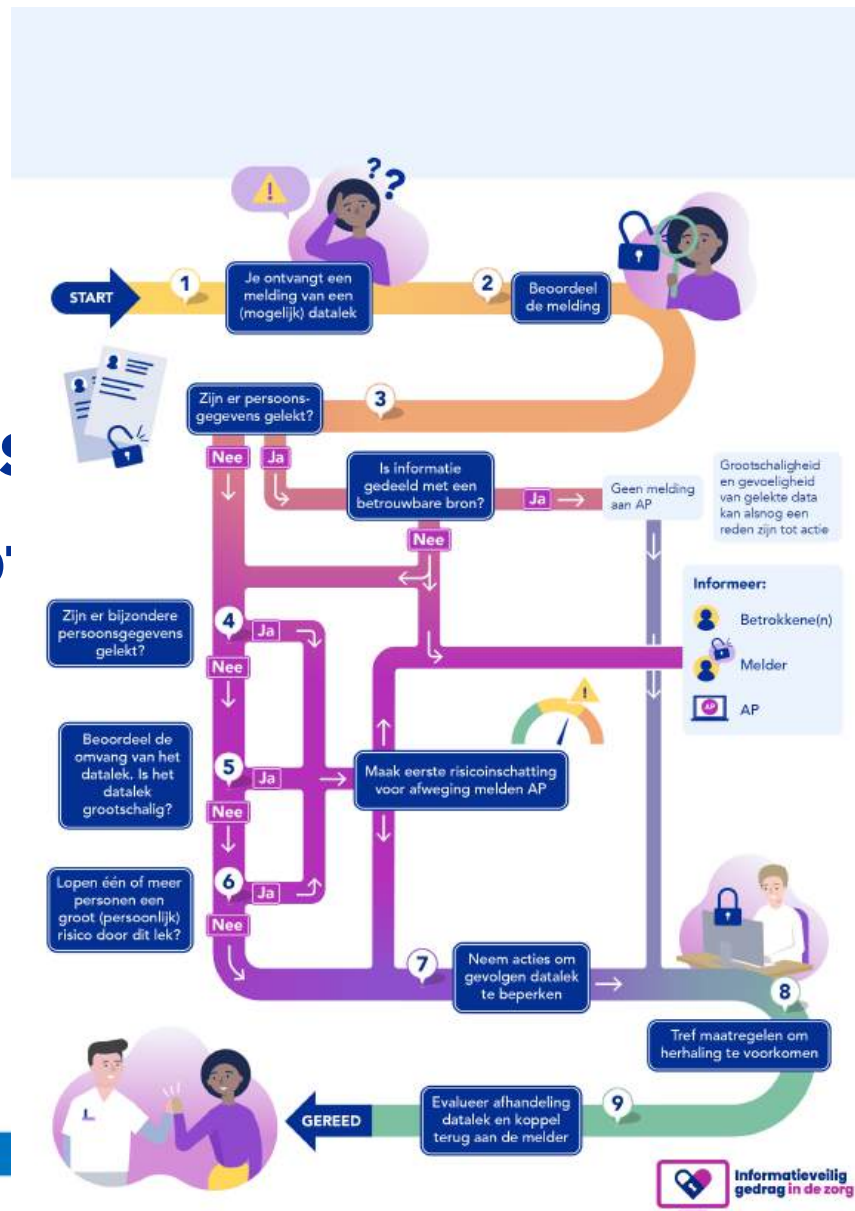
- 12 - 14 deelnemers
- Online bijeenkomsten
- 4 - 5 maanden
- Test onder de doelgroep en experts

Quiz!

Quiz

Een zorginstelling Al-chatbot

lek via een Autoriteit

🔍 Waar bent u naar

[Home](#) [Thema's](#) [Actueel](#) [Documenten](#) [Contact](#) [FG's](#)

Zo
h

[Home](#) > [Thema's](#) > [Algoritmes & AI](#) >

AI-verordening

De AI-verordening is de eerste uitgebreide wet over kunstmatige intelligentie ter wereld. In de AI-verordening staan de regels voor het verantwoord ontwikkelen en gebruiken van AI door bedrijven, overheden en andere organisaties.

De verordening gaat gefaseerd in en zal op 2 augustus 2027 geheel van kracht zijn. Sinds 2 februari 2025 is een aantal AI-systemen al [verboden](#) en moeten organisaties die AI-systemen ontwikkelen of gebruiken, zorgen dat hun werknemers [AI-geletterd](#) zijn. Weer andere AI-systemen moeten vanaf 2 augustus 2026 aan extra vereisten voldoen. Daarom is het slim om u nu alvast voor te bereiden. Zie ook de 'snelle antwoorden' op deze pagina.

licht
het

Quiz

Data	Hoeveel kost uw data?
Creditcard details	€5 - €15
Rijbewijs scans	€4 - €20
Paspoort scans	€5 - €10
Abonnementsdiensten	€0,5 - €7
ID (volledige naam, SSN, DOB, e-mail, mobiel)	€0,5 - €8
Selfie met documenten (paspoort, rijbewijs)	€30 - €50
Medische gegevens	€1 - €25
Online bankrekening	1-10% van waarde
PayPal-rekeningen	€40 - €400

Quiz

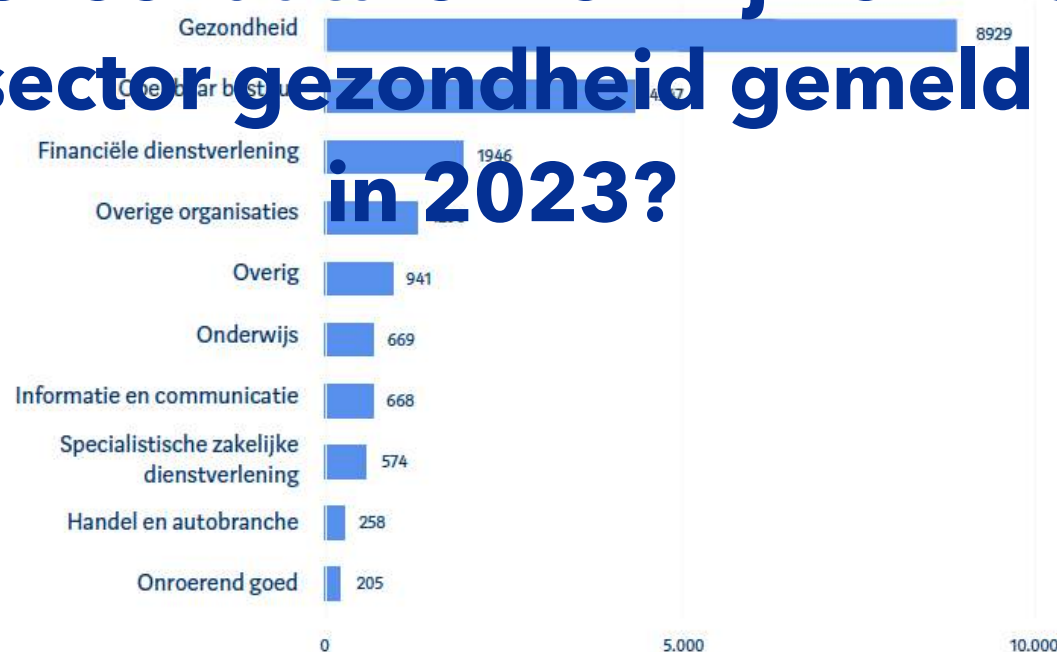
**In 2024 werden de meest datalekken gemeld in
de sector defensie**

Waar of niet waar?

Quiz - beslissende vraag

Sector gezondheid meldde in 2023 de meeste datalekken

Hoeveel datalekken zijn er in de sector gezondheid gemeld in 2023?

Hulpmiddelen voor AI-chatbots op de werkvloer

Informatieveilig
gedrag **in de zorg**

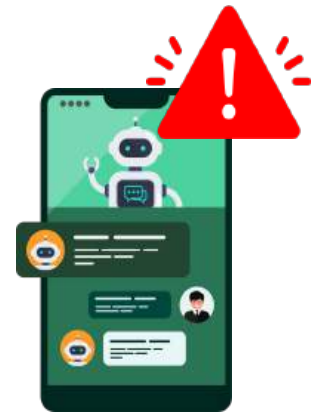
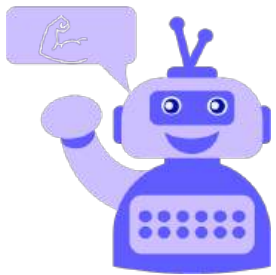
Platform voor de
InformatieSamenleving

“

“Het voelt kwetsbaar”

”

AI-chatbots zijn handig, gebruik ze verstandig

Informatieveiligheidsprofessionals

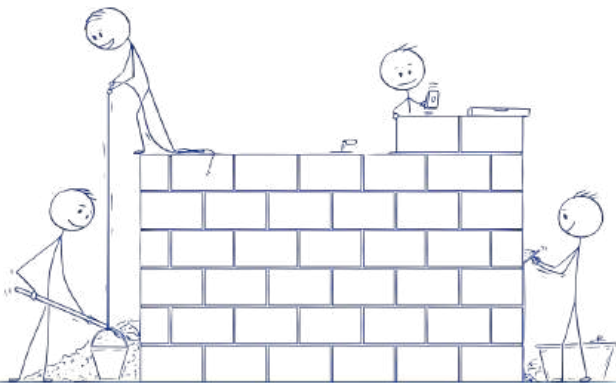
Zorgmedewerkers

Infographic voor de expert informatieveiligheid

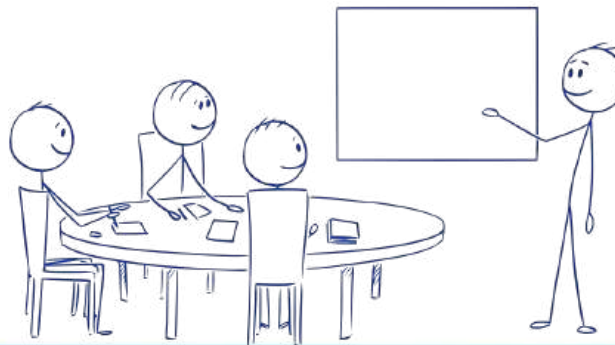
Hoe kun je informatieveilig gedrag stimuleren?

Bouw een muur

Besprek in werkoverleg

Jaag gesprekken aan

Inspireer jouw collega's!

Tips om in gesprek te gaan

Maak medewerkers bewust van gedragsrisico's bij het gebruik van AI-chatbots

- 1 Sluit aan bij reguliere werkoverleggen in je organisatie en ga in gesprek over de kansen, maatregelen en tips uit deze infographic.
- 2 Start bij de koffieautomaat eens een gesprek met collega's over AI-toepassingen en vraag ook of zij onderling met andere collega's erover praten.
- 3 Leg het beleid en de gedragsregels van jouw organisatie uit.
- 4 Organiseer een workshop of een debat met medewerkers en/of leidinggevenden. Gebruik daarbij stellingen of een prikkelend artikel. Leestip: [Informatieveilig gedrag steeds belangrijker door AI in de zorg](#)
- 5 Zorg dat je mag spreken of deelnemen aan het onboarding-programma voor nieuwe medewerkers.
- 6 Bespreek met de afdeling communicatie welke ideeën zij hebben voor bewustwording, scholing en voor de verspreiding van de infographic voor medewerkers.
- 7 Zorg dat je de infographic voor zorgmedewerkers opneemt in de opleidingsmaterialen voor (nieuwe) medewerkers.

Verdiep je in wet- en regelgeving

- ① Volgens de **Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)** moet een organisatie controle hebben over persoonsgegevens en toestemming voor gebruik. Voor het gebruik van AI-chatbots voor verwerking van persoonsgegevens is vaak geen toestemming.
- ② Jouw AVG-rechten als gebruiker zijn vaak niet zeker. Je kunt bijvoorbeeld de gegevens die AI-toepassingen over jou hebben niet verwijderen of aanpassen.
- ③ Als er vragen of problemen komen door AI-chatbots, is het onduidelijk wie verantwoordelijk is. Dit kan problemen geven voor jou of je werkgever.
- ④ Elke AI-chatbot heeft andere regels en gebruikt jouw gegevens anders.
- ⑤ AI is een medisch hulpmiddel als het een medisch doel heeft. Medische hulpmiddelen moeten voldoen aan de (kwaliteits)eisen uit de **Medical Device Regulation (MDR)**.
[Meer informatie over MDR en IVDR | Medische hulpmiddelen en technologie | Rijksoverheid.nl](#)
- ⑥ De Europese **AI Act** is een wet waaraan elke relevante AI-toepassing moet voldoen. Dit betekent dat AI moet voldoen aan eisen zoals transparantie, menselijke controle en voortdurende monitoring om te voorkomen dat ze schadelijke beslissingen nemen. Daarnaast moeten deze systemen nauwkeurig zijn en mogen ze geen discriminerende resultaten opleveren. Lees hierover meer [Verordening artificiële intelligentie: Raad geeft definitief groen licht - Consilium \(europa.eu\)](#)
- ⑦ De **Wet Geneeskundige Behandelovereenkomst (WGBO)** vereist dat zorgverleners verantwoordelijkheid nemen voor de medische beslissingen die zij, eventueel met hulp van AI, nemen. Patiënten moeten volledig geïnformeerd worden en instemmen met behandelingen, inclusief die waarbij AI betrokken is.
- ⑧ Vraag altijd toestemming als je een gesprek met iemand wilt opnemen, dus ook als je hier een AI-chatbot voor gebruikt.

Infographic voor zorgmedewerkers

Wat staat er in deze infographic?

Tips voor gebruik

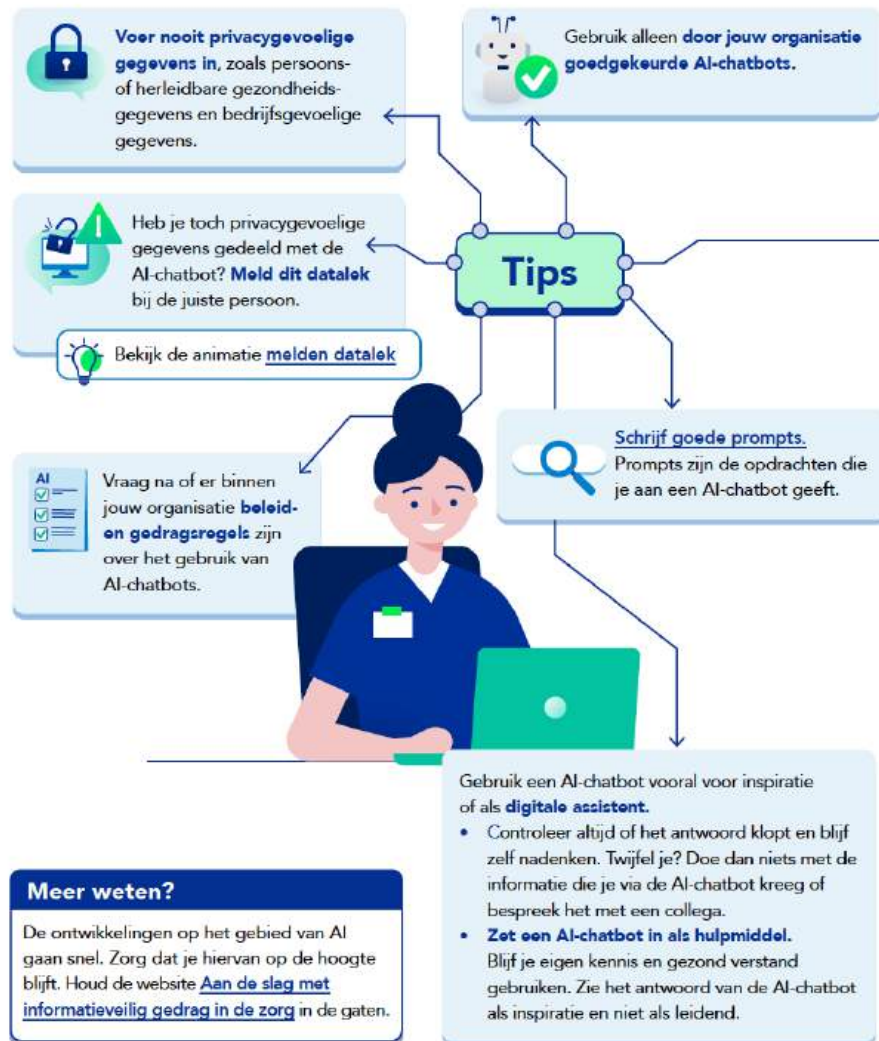

Datalek gemeld, leren is wat telt

Waar kan ik het voor gebruiken?

Waar kan je AI-chatbots wél bij gebruiken?

Levende Case Study – AI in de Zorg: een pilot om van te leren! Interview met Dick van Mourik, Stichting Beweging 3.0

Steeds meer zorginstellingen zetten AI-chatbots in. Maar waar moet je aan denken als je een start maakt met AI in je organisatie? We vroegen het Dick van Mourik. Dick is CISO bij Beweging 3.0. Deze zorginstelling biedt thuiszorg, tijdelijk verblijf, revalidatiezorg en dagbehandeling aan mensen die door ouderdom of sociale problemen extra hulp nodig hebben. Beweging 3.0 wil deze mensen helpen zo lang mogelijk zelfstandig thuis te wonen of hen een aangename woonomgeving bieden op een van hun zorglocaties.

Op 10 februari 2025 is Dick binnen beweging 3.0 met zijn team een pilot gestart onder 80 deelnemers om te ontdekken hoe het gebruik van AI de administratieve lasten bij medewerkers kan verminderen. In deze pilot wordt de inzet vooral door de ondersteunende diensten getest. Met de inzichten uit deze pilot krijgt de organisatie inzicht in de verantwoorde inzet van AI. In dit artikel delen we Dicks inzichten uit de pilot, zodat jij en jouw organisatie hiervan kunnen leren.

Copilot als administratieve assistent

Beweging 3.0 koos voor de ai-chatbot Microsoft Copilot. Een bewuste keuze, omdat deze ai-chatbot goed aansluit op de bestaande Microsoft- en SharePoint omgeving waarmee de organisatie werkt. En omdat Copilot volgens Dick de efficiëntie kan verhogen door repeterende taken makkelijker uit te voeren. Een betaalde licentie bevordert informatieveiligheid: "Met de licentie op Microsoft Copilot komt de informatie niet buiten de muren van je organisatie. Je kunt daarnaast ook data benutten uit je eigen SharePoint en Microsoft-omgeving, dus dat maakt hem ook erg interessant."

Dick en zijn collega's gaan regelmatig in gesprek met medewerkers om samen te onderzoeken wat AI voor hen kan betekenen. Als je medewerkers wilt ontlasten, is het immers belangrijk om te overleggen met de mensen die je wilt ontlasten, om op te halen wat hun behoeftes en wensen zijn.

Tips voor gedragsverandering

Ga naar plekken waar mensen vaak zijn

Gebruik de kracht van herhaling

Ga in gesprek

Werk samen met communicatie

Gebruik confronterende ervaringen

In gesprek

Hoe ga jij aan de slag met veilig gebruik van AI in jouw organisatie?

Hoe kunnen we als sector samenwerken bij de inzet van AI?

Meer weten?

- Volg ons op **LinkedIn** en/of **meld je aan voor de nieuwsbrief**

- Kijk op onze **website** voor meer informatie over ons programma

www.informatieveiliggedragzorg.nl

- Kijk op ons **YouTube** kanaal voor de uitleg over hoe je een gedragsanalyse met de COM-B methode doet https://youtu.be/3hwVRH_PMpk?si=KivunWF9Ds1vr2pC

Beschikbare hulpmiddelen

- [Wegwijzer 'Aan de slag met informatieveiliggedrag'](#)
- [Toolkit: Veilig communiceren](#)
- [Toolkit: Melden datalek](#)
- [Toolkit: Veilig gebruik van AI-chatbots](#)
- [Toolkit: Veilig omgaan met patiëntgegevens](#)

Bedankt voor jullie aandacht!

Informatieveilig
gedrag **in de zorg**

Platform voor de
InformatieSamenleving